

[REDACTED]

Uw brief van Uw kenmerk Ons kenmerk Bijlagen

T/E22/06/4378 Nr. 14.119/I/P

BETREFT

Gebrek aan tweetalig personeel in de uitvoeringsdiensten
van de Regie T.T. in Brussel-Hoofdstad.

[REDACTED]

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V.C.T.) heeft in haar vergadering van 4 november 1982 een eerste onderzoek gewijd aan uw vraag om advies, inzake de middelen die kunnen worden aangewend om het gebrek aan tweetalig personeel te verhelpen.

In verschillende vergaderingen hebben de verenigde afdelingen van de V.C.T. deze adviesaanvraag verder onderzocht aan de hand van bijkomende inlichtingen, verstrekt door de Diensten van het Openbaar Ambt en van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Ter zitting van 20 oktober 1983 heeft de V.C.T. het volgende advies uitgebracht.

Er wordt vooraf op gewezen dat in het advies niet "taalpremie" maar wel "taaltoelage" zal worden gebruikt, waarmee wordt bedoeld "een beloning voor een extra-inspanning".

X

X

X

../..

De V.C.T. heeft eerst een onderzoek gewijd aan de vorige initiatieven; daarna (5.) heeft zij zich over uw vraag om advies beraden.

1. Parlementaire bespreking van de wet van 2 augustus 1963.

In het eerste ontwerp van de wet had de regering in een artikel 30 met betrekking tot de centrale diensten voorgesteld dat : "een bijzondere jaarlijkse toelage zou worden toegekend aan de personeelsleden, die voor een door de Vaste Wervingssecretaris samengestelde examencommissie het mondeling en schriftelijk bewijs leveren dat zij de tweede taal voldoende kennen. Het bedrag van die toelage zou door de Koning worden bepaald". (Kamer - document 331 (1961-1962) - nr. 1 (76).

Dit oorspronkelijk regeringsvoorstel werd niet aangenomen en vervangen door het huidig artikel 43 van de op 18 juli 1966 samengeschakelde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (S.W.T.) nl. de invoering van het tweetalig kader in de centrale diensten van de Rijksbesturen (Kamer - document 331 (1961-1962) - nr. 22 (6).

Het eventueel invoeren van een bijzondere taal-toelage op het vlak van de plaatselijke en gewestelijke diensten werd als dusdanig niet besproken en niet wettelijk geregeld.

2. Taaltoelagen in Brussel-Hoofdstad.

Een toelage voor tweetaligheid wordt aan het gemeentepersoneel in Brussel-Hoofdstad toegekend ingevolge een gemeenteraadsbeslissing. Die gemeenteraadsbeslissing steunt op geen wettelijke of andere formele beschikkingen.

Artikel 72 van de wet van 14 februari 1961 bepaalt dat een reeks toelagen, die het nauwkeurig opsomt en die bij Koninklijk Besluit worden verleend aan de rijksambtenaren, van rechtswege ook toekomen aan gemeentelijke agenten en zulks onder dezelfde voorwaarden

als gelden voor de rijksambtenaren. De toekenning door de gemeente-overheid van een andere toelage dan deze in artikel 72 opgesomd, is enkel mogelijk indien de Koning het verlenen van een dergelijke toelage heeft geregeld. Bij ontstentenis van zodanig Koninklijk Besluit tot regeling van de toekenning van een toelage voor tweetaligheid door de gemeentebesturen, kan de Koning op grond van het bedoelde artikel 72 de gemeenteraadsbeslissing, die de toekenning van een dergelijke toelage regelt, vernietigen. (cfr. arrest van de R.v.S. nr. 16.609 van 3 september 1974).

Dit wordt o.m. bevestigd door het Koninklijk Besluit van 20 mei 1983, waarbij de beslissing dd. 23 november 1982 van het college van burgemeester en schepenen van Sint-Pieters-Woluwe, houdende vaststelling van een taaltoelage aan een ambtenaar, wordt vernietigd.

3. Vroegere vraag om advies en de terzake ingenomen standpunten.

Bij brief van 13 januari 1965 heeft de Regie van Telegrafie en Telefonie aan de V.C.T. advies gevraagd betreffende "de mogelijkheid om de kennis en/of het gebruik van de tweede nationale taal te doen vergoeden".

Die adviesaanvraag heeft de V.C.T. op 2 februari 1965 voor bevoegdheid aan de Minister van Binnenlandse Zaken en van het Openbaar Ambt doorgezonden, omdat zij van mening was dat het toekennen van een taaltoelage door de S.W.T. niet is geregeld.

a) De dienst Algemeen Bestuur van het Openbaar Ambt heeft in een nota van 18 februari 1965 aan de heer minister laten opmerken dat "de wet van 2 augustus 1963 geen bepaling bevat in verband met de toekenning van een vergoeding aan tweetaligen en dat dit een aangelegenheid betreft, die de wetgever aangaat en waarin de minister eventueel het initiatief zou dienen te nemen".

b) De bevoegde diensten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken hadden met betrekking tot het toekennen van een toelage voor tweetaligheid bezwaren zowel van juridische als van principiële aard :

Als bezwaren van juridische aard golden dat er voor het toekennen van een toelage voor de kennis van de tweede landstaal geen wettelijke basis is en de toekenning van een dergelijke toelage niet conform de geest van de S.W.T. is.

Daarnaast werden bezwaren van principiële aard aangevoerd :

- het toekennen van een toelage voor tweetaligheid negeert de essentiële principes van het geldelijk statuut, nl. dat de weddeschalen steeds werden vastgesteld rekening gehouden met de kennis, die van de kandidaten wordt geëist bij de aanwerving;

- de wedde slaat op alle prestaties waartoe de ambtenaren normaal kunnen gehouden zijn (Koninklijk Besluit van 20/7/1967 houdende vernietiging van de gemeenteraadsbeslissing van St.-Genesius-Rode met als verantwoording de verwijzing naar artikel 111, § 5, van de Gemeentewet);

4. Vroegere parlementaire vraag.

In antwoord op de parlementaire vraag nr. 10 dd. 19 augustus 1977 heeft de Vice-Eerste Minister en Minister van Openbaar Ambt o.m. geantwoord : "Het principe van het verlenen van een toelage voor de opgelegde kennis van de tweede landstaal wordt door de taalwetgeving onverlet gelaten".

Tot hier het overzicht van de vroegere benadering van het probleem.

X

X X

5. Thans vraagt U aan de V.C.T. advies betreffende de door U voorgestelde middelen om te pogen voor betrekkingen, waarvoor op basis van de S.W.T. de kennis van de tweede taal is vereist, voldoende personeel aan te werven dat aan deze taalvereisten voldoet. U stelt voor het creëren van een "tweetalige tussengraad" of het toekennen van een "taaltoelage".

De V.C.T. is éénparig van oordeel dat het instellen van een tweetalige tussengraad niet geraden is omdat hiervoor een wetswijziging nodig is wat in de gegeven omstandigheden weinig kans tot slagen zou hebben en daarenboven een te zwaarwichtige ingreep zou zijn om het beoogde doel te bereiken, met name het onderbrengen van een groep ambtenaren die slechts een aan hun functie aangepaste kennis van een tweede taal nodig hebben en wat in zekere gevallen een vrij beperkte kennis kan zijn.

Ervan uitgaande dat de S.W.T. het toekennen van een taaltoelage niet voorschrijven maar het evenmin verbieden, adviseren zeven leden (5 van de Nederlandse en 2 van de Franse afdeling) dat in deze optiek een "taaltoelage" een eenvoudiger en voldoende middel blijkt te zijn om zekere kandidaten, die een bijkomende inspanning doen, te belonen met een geldelijke toelage, die afhankelijk zou zijn van het daadwerkelijk waarnemen van de functie en waarvoor de kennis van de tweede taal overeenkomstig de wet is vastgesteld, opdat de overheid de taalwetgeving behoorlijk zou kunnen toepassen.

Deze meerderheid van de leden adviseert dat zulke bijkomende toelage, die steunt op objectieve criteria en rechtstreeks verbonden is met de uitoefening van de bedoelde functies, kan tot stand komen door een overheidsbeslissing; een wijziging aan de huidige taalwetgeving m.b.t. de tweetaligheid van de ambtenaren in Brussel is daarvoor niet noodzakelijk.

Zij is van oordeel dat deze geldelijke tussenkomst zou moeten beperkt blijven tot die lagere ambten waarvoor chronische aanwervingsproblemen bestaan en waarvoor deze stimulans een oplossing schijnt te kunnen bieden.

X

X

X

Drie leden van de Franse afdeling delen een mening, die tegengesteld is aan die van de meerderheid.

../. ..

Voor hen kan het invoeren van een taaltoelage de aangehaalde problemen niet oplossen; enerzijds kan deze maatregel niet toegepast worden in het bestaande wettelijk kader, en over het algemeen is hij weinig realistisch in de huidige budgettaire kontekst. Uw aandacht wordt eveneens gevestigd op de dwingende bepalingen van artikel 6 van het Koninklijk Besluit nr. 180 dd. 30 december 1982, houdende bepaalde maatregelen inzake loonmatiging. Er kan voor de aangehaalde problemen evenwel een oplossing worden gevonden door de volgende maatregelen :

1. een herziening van de taalwetten in de zin van de eentaligheid van de personeelsleden en de tweetaligheid van de diensten : de eentaligheid zou de regel en de tweetaligheid de uitzondering moeten zijn zelfs in alle plaatselijke en gewestelijke diensten van Brussel-Hoofdstad. De tweetaligheid mag geen voorafgaande voorwaarde zijn bij de aanwerving maar zou feitelijk kunnen geëist worden in het kader van de dienst wanneer dit strikt noodzakelijk is (een strikt aan de functie aangepaste kennis die verworven wordt door een adekwate opleiding).
2. Voor de herziening van de S.W.T. in het huidig wettelijke kader :
 - a) het bij de centrale diensten voegen van zoveel mogelijk diensten of gedeelten van diensten van de plaatselijke en gewestelijke diensten van Brussel-Hoofdstad (bijgevolg uitbreiding van de taalkaders van de centrale diensten : R.T.T.; P.T.T.; Financiën...).
 - b) in het kader van de huidige en toekomstige regionalisering de toepassing op alle gewestelijke diensten van Brussel-Hoofdstad van het advies van de V.C.T. nr. 13.006/I/P van 19 maart 1981, waarvan artikel 1 luidt als volgt :

"De Commissie, rekening houdend met het advies van 6 mei 1977 van de afdeling administratie van de Raad van State; rekening houdend met de parlementaire werkzaamheden betreffende het onderzoek van de wetten van 8 en 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen en gelet op de interpretatie die moet worden gegeven aan artikel 43 bis van de S.W.T., is van oordeel dat het taalstelsel van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij van Brussel, een openbare instelling onder voogdij van de Minister van het Brusselse Gewest en waarvan de werkkring het ganse ambtsgebied bestrijkt, gelijkaardig moet zijn aan dat van het hoofdbestuur van het Ministerie van het

Brusselse Gewest, d.w.z. een stelsel zoals bepaald bij afdeling I van hoofdstuk V der S.W.T."

De overgang van tweetaligheid naar eentaligheid van de ambtenaren werd aldus door het advies nr. 13.006/I/P aangemoedigd.

In het algemeen, op het vlak van de opportuniteit in het kader van de taalproblematiek te Brussel-Hoofdstad, zou de eventuele veralgemening van een toelagesysteem voor de tweetaligheid het evenwicht tussen de N/F personeelsbezetting nog meer kunnen verstoren en zou er in feite kunnen toe leiden dat in de plaatselijke en gewestelijke diensten van Brussel-Hoofdstad vrijwel alleen Nederlandstalige personeelsleden zouden aangeworven worden.

Aldus de mening van een minderheid van de leden van de V.C.T., mening die U wordt medegedeeld overeenkomstig artikel 7, 2e lid van het Koninklijk Besluit van 4 augustus 1969 tot regeling van de rechtstoestand van de voorzitter en van de leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en tot regeling van dezer werking.

[REDACTED]